

Nr 39.

Ankom till riksdagens kansli den 8 maj 1919 kl. 1 e. m.

Bevillningsutskottets memorial, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 29 angående dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående försäljning av pilsner m. m. dels ock i ämnet väckta motioner.

Närvarande: herrar Källman, Lyckholm, K. A. Nilson, Antonsson, Rosén, Boman, Rune, Olsson i Kullenbergstorp, Nilsson i Kristianstad, Bergman, Eliasson, Johannes Åkesson, Neess, Broman, Lundell, Bärge i Katrineholm. Bökelund, Wikström, Johansson i Kullersta och Lithander.

I betänkandet nr 29 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående försäljning av pilsner m. m. dels ock i ämnet väckta motioner hemställde bevillningsutskottet under A), att riksdagen, med förklarande att Kungl. Maj:ts förenämnda proposition icke kunnat oförändrad bifallas, måtte i anledning av samma proposition för sin del antaga utskottets vid betänkandet fogade

- 1) förslag till förordning angående försäljning av pilsnerdricka;
- 2) förslag till förordning angående ändrad lydelse av 3, 7, 23, 26 och 31 §§ i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker;
- 3) förslag till förordning angående ändrad lydelse av 1 och 25 §§ i förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker; samt
- 4) förslag till förordning angående ändrad lydelse av 1, 2, 3, 6 och 11 §§ i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av tillagade alkoholfria drycker samt svagdricka.

Vid betänkandet funnos fogade flera reservationer.

Uti en av dessa hemställde herr *Lyckholm m. fl.*,

att 3, 8 och 13 §§ i det av utskottet framlagda förslaget till förordning angående försäljning av pilsnerdricka måtte erhålla följande ändrade lydelse:

3 §.

1. Tillstånd — — — — — utövande.
2. Sådant — — — — — stadgas.
3. Tillstånd — — — — — förfallit.
4. Inom läger, kasernområde eller annat uteslutande för krigsmaktens behov upplåtet område må ej försäljning, som avses i denna förordning, äga rum, med mindre Konungeus befallningshavande, på framställning av vederbörande befälhavare, därtill meddelat tillstånd.

8 §.

1. Tillstånd — — — befallningshavande.
2. Ansökan — — — — — tillämpning.
3. Har ansökning blivit å landet av både kommunalnämnd och kommunalstämma avstyrkt, må densamma ej bifallas.

13 §.

1. Tillstånd — — — — — oktober.
2. Vill — — — — — rörelsen.
3. Över — — — — — tillämpning.
4. Har ansökning blivit avstyrkt, i Stockholm av stadsfullmäktige och på annan ort av båda de kommunala myndigheter, som i ärendet hörts, må densamma ej bifallas.
5. Där — — — — — stadgas.

I en annan reservation uttalade herr *K. A. Nilson dels* i fråga om förslaget till förordning angående försäljning av pilsnerdricka, »att utskottet bort beträffande:

§ 3 mom. 4 tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag, endast med utbyte av benämningen pilsner mot pilsnerdricka;

§ 9 tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag, med samma utbyte av benämning;

§ 14 mom. c, d och e tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag;

§ 15 tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag, med utbyte av benämningen pilsner mot pilsnerdricka;

§ 29 tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag, med samma utbyte av benämning;

§ 31 (propositionens numrering) tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag, med samma utbyte av benämning; och

åt övriga §§ giva härav följande numrering;»

dels i fråga om 25 § av rusdrycksförsäljningsförordningen, att utskottet bort tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag hava kamrarna i avseende å utskottets ovan intagna hemställan under A) fattat följande beslut.

Första kammaren har beträffande utskottets under A 1) framlagda förordningsförslag antagit 3, 8 och 13 §§ med den lydelse, som förordats i den av herr Lyckholm m. fl. vid betänkandet avgivna reservationen, samt godkänt övriga delar av utskottets ifrågavarande förordningsförslag. Kammaren har vidare dels godkänt utskottets under A 2), A 3) och A 4) framlagda förordningsförslag, under förutsättning att innevarande riksdag komme att antaga förordning om försäljning av maltdrycker om $2\frac{1}{4}$ —3.6 volymprocent alkohol, dels ock förklarat utskottets hemställan besvarad genom kammarens föregående beslut.

Andra kammaren har i fråga om utskottets hemställan under A)

dels godkänt utskottets förslag till förordningar angående ändrad lydelse av 3, 7, 23, 26 och 31 §§ i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker samt angående ändrad lydelse av 1, 2, 3, 6 och 11 §§ i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av tillagade alkoholfria drycker samt svagdricka, under förutsättning att innevarande riksdag komme att antaga förordning om försäljning av maltdrycker om $2\frac{1}{4}$ —3.6 volymprocent alkohol;

dels godkänt utskottets förslag till förordning angående försäljning av pilsnerdricka, dock att beträffande lydelsen av 3, 9, 14, 15, 29 och 31 §§ samt nummerbeteckningen av därefter följande paragrafer de förslag bifallits, som innefattas i den av herr K. A. Nilson vid betänkandet avgivna reservationen;

dels godkänt utskottets förslag till förordning angående ändrad lydelse av 1 och 25 §§ i förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker, dock att åt 25 § givits den av Kungl. Maj:t föreslagna lydelsen;

dels ock förklarat utskottets hemställan besvarad genom kammarens beslut i fråga om författningsförslagen.

De förefintliga skiljaktigheterna mellan kamrarnas beslut äro således:

a) beträffande *förslaget till förordning angående försäljning av pilsnerdricka* [utskottets hemställen under A) 1)]:

1) första kammaren har godkänt en sådan lydelse av 3 § 4 mom., enligt vilken försäljning av pilsnerdricka skulle få äga rum inom läger, kasernområde eller annat uteslutande för krigsmaktens behov upplåtet område, under förutsättning att Konungens befallningshavande, på framställning av vederbörande befälhavare, därtill meddelat tillstånd, medan andra kammaren åt sistnämnda författningsrum givit en avfattning, som förbjuder all detaljhandel med pilsnerdricka å dylika platser; i följd härav har andra kammaren uteslutit ett av utskottet föreslaget och av första kammaren godkänt stadgande under 14 § c), att Konungens befallningshavande må kunna meddela tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka inom ifrågavarande områden efter framställning av vederbörande befälhavare;

2) första kammaren har beslutat, att, om ansökning till i 8 § avsedd utminuteringsrättighet blivit avstyrkt på landet av både kommunalnämnd och kommunalstämma, densamma ej må bifallas, under det andra kammaren med godkännande av utskottets förslag beslutat, att, om ansökning blivit avstyrkt i stad av stadsfullmäktige eller å landet av kommunalstämma, densamma ej må bifallas;

3) första kammaren har beslutat att, om ansökning till i 13 § avsedd utskänkingsrättighet blivit avstyrkt i Stockholm av stadsfullmäktige och på annan ort av båda de kommunala myndigheter, som i ärendet hörts, densamma ej må bifallas, under det att andra kammaren godkänt utskottets förslag, att, om ansökning blivit avstyrkt i stad av stadsfullmäktige eller å landet av kommunalstämma, densamma ej må bifallas;

4) andra kammaren har, med godkännande av Kungl. Maj:ts förslag i fråga om lydelsen av 9 §, beslutat, att vid där avsedd försändning på rekvisition förteckning över köpare skall medföras, under det första kammaren godkänt utskottets förslag, som icke upptagit bestämmelse om skyldighet att medföra sådan förteckning; på grund av denna skiljaktighet har andra kammaren antagit Kungl. Maj:ts förslag i fråga om ansvarsbestämmelserna under 29 och 31 §§, varemot första kammaren bifallit vad utskottet i motsvarande delar föreslagit;

5) första kammaren har i enlighet med utskottets förslag i 15 § 1 mom. infört den bestämmelsen, att Konungens befallningshavande vid meddelande av tillstånd till försäljning av pilsnerdricka eller sedermera under rörelsens utövande icke må föreskriva, att pilsnerdricka skall inköpas från viss säljare, under det andra kammaren uteslutit denna bestämmelse;

b) beträffande *förslaget till förordning angående ändrad lydelse av 1 och 25 §§ i förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker* [utskottets hemställan under A) 3]):

första kammaren har, med godkännande av utskottets förslag, beslutat sådant tillägg till 25 §, att såsom villkor för överlåtelse av rättighet till utskänkning av maldrycker icke må föreskrivas, att maldrycker, som enligt förordningen angående tillverkning och beskattning av maldrycker äro att hänföra till första eller andra klassen, skola inköpas från viss säljare; andra kammaren har icke godkänt sistnämnda tillägg.

Ifråga om förslagen till

förordning angående ändrad lydelse av 3, 7, 23, 26 och 31 §§ i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maldrycker [utskottets hemställan under A) 2)] samt

förordning angående ändrad lydelse av 1, 2, 3, 6 och 11 §§ i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka [utskottets hemställan under A) 4)]

hava kamrarna fattat samstämmiga beslut.

Det förslag, som bevillningsutskottet med sitt betänkande nr 29 framlagt och vilket framgått ur försök att sammanjämka de skiljaktiga meningar, som inom utskottet yppats i frågan, erbjuder en naturlig utgångspunkt för den **sammanjämkning** av kamrarnas skiljaktiga beslut, som det nu jämlikt 63 § riksdagsordningen åligger bevillningsutskottet att söka åstadkomma. Av den i andra kammaren vid behandlingen av utskottets omförmälda betänkande förda överläggningen har utskottet funnit framgå, att bland de avvikelser från utskottets förslag, som kammarens beslut innefattar, den som rör förbud mot varje slag av detaljhandel med pilsnerdricka inom läger, kasernområde eller annat uteslutande för krigsmaktens behov upplåtet område av kammaren tillmätts den största betydelsen. Med anledning därav har utskottet ansett sig böra föreslå, att första kammaren, med frånträdande av sitt beslut i denna del, biträder vad andra kammaren härom beslutat. Det läge, vari frågan genom kamrarnas föreliggande beslut kommit, giver enligt utskottets mening icke anledning till någon annan avvikelse från utskottets med betänkanudet nr 29 framlagda förslag. Utskottet föreslår följaktligen för sammanjämknigen följande grunder:

a) beträffande *förslaget till förordning angående försäljning av pilsnerdricka*:

första kammaren frånträder sina beslut om lydelsen av 3 § 4 mom. och 14 § och biträder vad andra kammaren i sådant hänseende beslutat;

Utskottet.

första kammaren frånträder sina beslut i fråga om 8 och 13 §§ samt biträder vad andra kammaren i enlighet med utskottets förslag i fråga om sistnämnda paragrafer beslutat;

andra kammaren frånträder sina beslut i fråga om 9, 15, 29 och 31 §§ och biträder vad första kammaren i överensstämmelse med utskottets förslag i dessa delar beslutat;

b) beträffande *förslaget till förordning angående ändrad lydelse av 1 och 25 §§ i förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker:*

andra kammaren frånträder sitt i fråga om 25 § fattade beslut och biträder vad första kammaren i enlighet med utskottets förslag härom beslutat.

I anslutning till vad ovan anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, vardera kammaren med ändring av sina förut fattade beslut i anledning av bevillningsutskottets hemställan under A) 1) och A) 3) i betänkandet nr 29, måtte för sin del antaga vid detta memorial följande

1) förslag till förordning angående försäljning av pilsnerdricka; samt

2) förslag till förordning angående ändrad lydelse av 1 och 25 §§ i förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker.

Stockholm den 8 maj 1919.

På bevillningsutskottets vägnar:

G. W. KÄLLMAN.

Reservation

av herrar *K. A. Nilson, Rosén, Eliasson* och *Johannes Åkesson.*

Bilaga.

Förslag

till

Förordning angående försäljning av pilsnerdricka.

Häri genom förordnas som följer:

I Kap.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

Med pilsnerdricka förstås i denna förordning varje maltdryck, som enligt förordningen angående tillverkning och beskattning av maltdrycker är att hänföra till andra klassen.

2 §.

Försäljning av pilsnerdricka må ej bedrivas av annan än den, som därtill erhållit tillstånd eller enligt denna förordning utan särskilt tillstånd är därtill berättigad.

Försäljning av pilsnerdricka delas i partihandel och detaljhandel.

Med partihandel förstås sålans handel, som bedrivs till återförsäljare i och för deras rörelse, ävensom försäljning för export. Med detaljhandel förstås all annan försäljning.

Detaljhandel delas i utminuteri (försäljning till avhämtning, till försändning på rekvisition samt genom kringföring) och utskänkning (försäljning till förtäring på stället).

3 §.

1. Tillstånd till detaljhandel med pilsnerdricka må ej meddelas den, som är omyndig eller i konkurstillstånd, ej heller annan än den, som gjort sig känd för ordentlighet samt prövas i övrigt vara lämplig till rörelsens utövande.

2. Sådant tillstånd må dock ej meddelas ämbets- eller tjänsteman, som till följd av sin befattning kan komma att deltaga i beslut angående tillverkning eller försäljning av maltdrycker eller däröver utöva tillsyn, och ej heller den, som utövar tillverkning i skattefritt bryggeri; dock att, där han tillika bedriver tillverkning i skattepliktigt bryggeri, skall gälla vad här nedan om sådan tillverkare stadgas.

3. Tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka må ej meddelas den, som inom kommun, där utskänkningsrätten skall bedrivas, i öppen bod idkar handel med annat än matvaror.

Om någon, som redan erhållit tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka, inom den kommun, där utskänkningsrättigheten får utövas, öppnar handel i öppen bod, anses det sålunda meddelade tillståndet till utskänkning hava förfallit.

4. Ej må tillstånd meddelas till detaljhandel med pilsnerdricka inom läger, kasernområde eller annat, uteslutande för krigsmaktens behov upplåtet område.

4 §.

Pilsnerdricka, som är försatt med sackarin, får ej hållas till salu.

5 §.

1. Byteshandel med pilsnerdricka vare ansedd lika med försäljning av sådan vara.

2. Den, som annorlunda än vid måltid åt spisande gäster utborgar pilsnerdricka att å stället förtäras, vare ej berättigad att därför utsöka betalning.

II Kap.

Försäljningsrättigheter.

A. Rätt till partihandel.

6 §.

Rätt till partihandel med pilsnerdricka tillkommer allenast tillverkare av pilsnerdricka samt den, som enligt 8 § erhållit tillstånd till försäljning till avhämtning av sådan vara.

B. *Utminuteringsrättigheter.*

7 §.

Utan särskilt tillstånd må försäljning till avhämtning av pilsnerdricka utövas av:

- a) den, som i föreskriven ordning förvärvat behörighet att till avsalu tillverka pilsnerdricka, å tillverkningsstället;
- b) den, som äger rätt till utminuteringsrätt av spritdrycker, vin eller öl, å försäljningsstället; samt
- c) den, som enligt 13 § är berättigad att utöva utskänkning av pilsnerdricka, å utskänkningsstället.

8 §.

1. Tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka meddelas av Konungens befallningshavande.

2. Ansökan om sådan försäljningsrätt göres skriftligen hos Konungens befallningshavande samt skall innehålla uppgift å det ställe, där försäljningen skall äga rum, och åtföljas av intyg, utvisande sökandens behörighet att idka rörelsen. Över gjord ansökan inhämta Konungens befallningshavande yttranden, i stad av magistrat och stadsfullmäktige samt å landet av kommunalnämnd och kommunalstämma. Dessa yttranden böra innehålla bestämt till- eller avstyrkande med angivande av skälen därför.

I Stockholm äger vad i detta mom. är sagt om inhämtande av magistratens yttrande ej tillämpning.

3. Har ansökning blivit i stad av stadsfullmäktige eller å landet av kommunalstämma avstyrkt, må densamma ej bifallas.

9 §.

Tillverkare av pilsnerdricka ävensom den, som eljest äger att till avhämtning försälja pilsnerdricka, vare berättigad att, den förre från tillverkningsstället, den senare från försäljningsstället, på rekvisition försända sådan vara till köpare; dock må vid sådan försändning varan ej avlämnas annat än inomhus till därstädes boende, vid järnvägsstation eller å fartyg.

10 §.

1. Försäljning genom kringföring av pilsnerdricka må av den, som tillverkat varan, bedrivas i stad, dock endast inomhus och till där-

städes boende. Sådan försäljning må äga rum inom stadens planlagda område utan särskilt tillstånd och utom samma område, därest Konungens befallningshavande på gjord ansökning och, där fråga är om annan stad än Stockholm, efter magistratens hörande, därtill meddelar tillstånd.

2. Ej må någon på landet kringföra pilsnerdricka till försäljning.

11 §.

Konungens befallningshavande må på ansökning lämna den, som i stadgad ordning förvärvat behörighet att till avsalu tillverka pilsnerdricka, tillstånd att till avhämtning eller genom kringföring försälja av annan tillverkat pilsnerdricka, dock endast i den omfattning och under de villkor, som, enligt vad ovan är stadgat, gälla för dylik försäljning av pilsnerdricka av egen tillverkning.

C. Utskänkingsrättigheter.

12 §.

Utan särskilt tillstånd må utskänkning av pilsnerdricka utövas av:

a) den, som äger rätt till utskänkning av spritdrycker, vin eller öl, dock endast där sådan utskänkning bedrives;

b) gästgivare, dock endast till resande i samband med servering av mat; samt

c) den, som i sitt hem emot betalning mottager gäster till bespisning vid slutet bord, dock endast vid måltider till gäster, med vilka avtal om bespisning träffats för en tid av minst en vecka.

13 §.

1. Tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka meddelas av Konungens befallningshavande. Sådant tillstånd må, där ej nedan annorlunda stadgas, meddelas för ett eller flera, dock högst tre år; skolande försäljningsår i detta fall räknas från den 1 oktober.

2. Vill någon erhålla sådan utskänkingsrättighet, som i 1 mom. sägs, göra därom före den 15 mars det år, varunder utskänkningen skall börja, hos Konungens befallningshavande skriftligen ansökan med uppgift å det ställe, där utskänkningen skall äga rum, samt med bifogande av intyg, utvisande sökandens behörighet att idka rörelsen.

3. Över ansökning, som rätteligen skett, skall Konungens befallningshavande omedelbart efter ansökningstidens utgång inlämna yttranden, i stad av magistrat och stadsfullmäktige samt å landet av kommunalnämnd och kommunalstämma. Dessa yttranden böra innehålla bestämt

till- eller avstyrkande med angivande av skälen därför; och skola stadsfullmäktige eller kommunalstämma, därest ansökningen av dem tillstyrkes, tillika avgiva yttrande, huruvida särskilda föreskrifter för utskänkningens bedrivande anses nödiga.

I Stockholm äger vad i detta mom. är sagt om inhämtande av magistratens yttrande ej tillämpning.

4. Har ansökning blivit avstyrkt, i stad av stadsfullmäktige eller å landet av kommunalstämma, må densamma ej bifallas.

5. Där den, som innehar rätt till utskänkning enligt denna paragraf, i behörig ordning ingivit ansökan om ny sådan rättighet för en kommande försäljningsperiod men avlider, innan ansökningen prövats, äga hans stärbhusdelägare inom en månad efter dödsfallet till Konungens befallningshavande ingiva ansökan, att utskänkingsrörelsen i stället må av dem genom särskilt antagen föreståndare utövas. Om handläggningen av sistnämnda ansökan gälle i tillämpliga delar vad i 1—4 mom. stadgas.

14 §.

Konungens befallningshavande må på därom gjord ansökning kunna meddela tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka:

a) inom område för station vid statens järnvägar ävensom vid enskild, till persontrafik upplåten järnväg, så ock å statens järnvägars eller enskild järnvägs tåg, dock endast där utskänkningen för trafikens behov finnes erforderlig; skolande ansökning härom göras av järnvägens styrelse, samt, där densamma avser utskänkning å järnvägståg, handläggas av Konungens befallningshavande i det län, varest styrelsen har sitt säte;

b) å passagerarfartyg, dock endast till förtäring ombord å fartyget och, under det fartyget ligger i hamn eller vid land, allenast till besättningen samt till dem, som i fartygets restaurationslokal intaga måltid; skolande ansökning härom handläggas av Konungens befallningshavande i det län, där fartygets rederi har sitt säte;

c) vid hälsobrunn, badort eller annan kurort för kortare tid än ett år, dock endast vid måltider till spisande gäster;

d) där eljest utskänkingsrörelse kan komma i fråga att under endast någon del av året utövas; samt

e) för bestämt tillfälle, därest sådant finnes vara nödigt.

Tillstånd till utskänkning å järnvägsstation ävensom till sådan utskänkning, varom under c) här ovan förmäles, må icke meddelas, innan tillfälle att i ärendet avgiva yttrande lämnats, i stad magistrat och stads-

fullmäktige samt å landet kommunalnämnd och kommunalstämma; dock att vad i detta mom. sagts om inhämtande av yttrande från magistrat icke äger tillämpning i Stockholm.

D). *Gemensamma bestämmelser för utminuterings- och utskänkingsrättigheter.*

15 §.

1. Konungens befallningshavande äger att vid meddelande av tillstånd till försäljning av pilsnerdricka eller sedermera under rörelsens utövande stadga de inskränkningar därvid, som kunna anses erforderliga; dock må icke föreskrivas, att pilsnerdricka skall inköpas från viss säljare.

Tillstånd till annan försäljning av pilsnerdricka än sådan, som avses i 13 § eller 14 § e), skall meddelas att gälla tillsvidare och så länge Konungens befallningshavande ej finner skäl återkalla detsamma.

Över beslut, varigenom tillsvidare meddelat tillstånd återkallas, må klagan ej föras.

2. Då försäljningsrättighet beviljas, skall tillståndsbevis utfärdas med angivande däri av det lagrum, varå tillståndet grundar sig, samt varest och för vilken tid rättigheten må begagnas; skolande däri jämväl utsättas de inskränkningar i rörelsens utövande, som vid tillståndets meddelande föreskrivits.

3. Över de av Konungens befallningshavande meddelade tillståndsbevis rörande detaljhandel med pilsnerdricka skall hos Konungens befallningshavande föras liggare eller kortregister, som utmärker dagen för bevisets utfärdande, ort och plats, där rörelsen skall utövas, tillståndshavarens namn ävensom annat beslut, som angående samma rörelse må hava meddelats.

Underrättelse om varje av Konungens befallningshavande enligt bestämmelserna i denna förordning meddelat beslut, som har avseende å utövande av detaljhandel med pilsnerdricka, skall, där icke fråga är om tillstånd till utskänkning å järnvägståg eller passagerarfartyg, tillställas vederbörande polismyndighet samt å landet jämväl kommunalnämnden.

16 §.

1. Avlider den, som erhållit tillstånd till försäljning av pilsnerdricka, må rörelsen för stärbhusdelägarnas räkning utövas, därest tillståndet avser bestämd tid, intill utgången av samma tid och, därest tillståndet gäller tillsvidare, till dess tre månader förtlutit efter dödsfallet.

Försättes den, som efter meddelat tillstånd utövar detaljhandel med pilsnerdricka, i konkurs, må rörelsen för konkursboets räkning fortsättas, dock icke längre än till dess tre månader förflutit, efter det förhör enligt 25 § konkurslagen hållits.

2. I fall, varom i 1 mom. sägs, åligger det stärbhuset eller konkursboet, om de vilja fortsätta rörelsen, att inom en månad efter dödsfallet eller efter det förhör i konkursen hållits, därom göra anmälan hos Konungens befallning-havande med uppgift tillika å den person, som antagits till föreståndare för försäljningen. Göres ej anmälan inom föreskriven tid, eller prövas den till föreståndare antagne icke vara därtill lämplig, anses försäljningsrätten hava upphört den dag, tiden för anmälningsskyldigheten gick till ända eller beslut i frågan meddelades.

III Kap.

Ordningsföreskrifter.

17 §.

1. Försäljningsställe skall vara beläget vid öppen gata, väg eller torg.

2. De rum, som nyttjas för utskänkningsrörelse, skola vara ljusa och luftiga, hava en i förhållande till rörelsens omfattning tillräcklig storlek samt hållas i ordentligt skick.

18 §.

Utskänkningsrörelse, vartill tillstånd erhållits enligt 13 §, må ej utövas annorstädes än i lokal eller å plats, som blivit för försäljningens bedrivande godkänd vid besiktning, vilken hålles, i stad av stadsfiskal och på landet av kronobetjänt jämte två personer, utsedda, en av nykterhetsnämnden i kommunen samt en i Stockholm av överståthållarämbetet, i annan stad av magistraten och på landet av kommunalnämnden. Besiktningmännen skola, därest försäljningsställe godkännes, om besiktningen utfärda bevis, vilket skall innehålla beskrivning å den besiktigade lägenheten.

Innan bevis om besiktning utfärdats, må försäljning ej börjas.

Vad i denna paragraf är stadgat gäller jämväl, då ny rättighet meddelas att utövas i lägenhet, som förut varit använd som försäljningsställe.

Kostnad för besiktningen gäldas av tillståndshavaren med belopp, som bestämmes av Konungens befälningshavande.

19 §.

Ombyte av försäljningsställe må ej ske, med mindre den myndighet, som meddelat tillstånd till försäljningen, därtill giver sitt bifall; skolande dessförinnan tillfälle att yttra sig i ärendet lämnas samma myndigheter, som blivit hörda över ansökningen till ifrågavarande försäljningsrättighet.

20 §.

1. Detaljhandel med pilsnerdricka må icke fortfara längre än till klockan tio eftermiddagen.

2. Å sön- och helgdagar må utminuterig av pilsnerdricka å landet icke äga rum samt i stad bedrivs allenast till klockan tio förmiddagen. Vad nu är stadgat gäller icke försändning till restauratör å fartyg eller järnvägståg.

Under högmässogudstjänst vare all utskänkning av pilsnerdricka förbjuden.

3. Där omständigheterna anses föranleda behov av att tiden för försäljnings avslutande bestämmes senare än till klockan tio eftermiddagen, äger Konungens befälningshavande efter särskild framställning därom förordna. Över sådan framställning inhänte Konungens befälningshavande utlåtande, i stad av stadsfullmäktige och på landet av kommunalstämma, och må framställningen, om den därvid avstyrkes, icke bifallas.

Nödvändiggörå särskilda förhållanden inskränkningar med avseende å försäljningstiden, må Konungens befälningshavande jämväl därom meddela förordnande.

4. Vad i denna paragraf är stadgat avser icke utskänkning, varom förmåles i 12 § b) eller c), ej heller utskänkingsrörelse, som idkas enligt 14 § a), b) eller e).

21 §.

1. Vid tider, då detaljhandel med pilsnerdricka ej är tillåten, vare allt utlämnande av sådan dryck från försäljnings- eller tillverkningsställe förbjudet.

2. Då utskänkning ej är medgiven, vare det förbjudet att låta pilsnerdricka å utskänkingsställe förtäras.

22 §.

1. Pilsnerdricka må icke å försäljningsställe utlämnas till den, som är rusig, ej heller till den, som ej fyllt sexton år.

2. Överlastad person får ej utdrivas från utskänkningsställe, där han förtärt pilsnerdricka, eller lämnas utan vård.

3. I utskänkningslokal skall friskt dricksvatten ständigt tillhållas.

4. Å utskänkningsställe, där utskänkning av pilsnerdricka idkas utan samband med utskänkning av rusdrycker, vare förbjudet att låta rusdrycker eller ersättningsmedel för sådana förtäras.

23 §.

Å utskänkningsställe skola ett exemplar av denna förordning och bestyrkt avskrift av det tillståndsbevis, som enligt 15 § 2 mom. för rörelsens innehavare utfärdats, vara anslagna.

24 §.

I öppen salubod för handel med andra varor än pilsnerdricka ävensom i de för rörelsen använda lägenheter, vid torghandel och auktioner samt eljest vid yrkesmässig handel med andra varor än pilsnerdricka vare utdelning av sådan dryck även utan betalning förbjuden.

25 §.

Vid ting, uppbördsstämma, inskrivningsförrättning, vapenövningsmöte, marknad, torgdag, auktion, arbetsinställelse eller där trupp är för flera dagar sammadragen, så ock vid annan till större folksamling ledande förrättning, ävensom då eljest skäligen kan befaras, att öppet hållande av försäljningsställe kan föranleda oordningar, eller då försäljning visar sig föranleda sådana, må Konungens befallningshavande ävensom i stad polismyndighet samt å landet kronobetjänt och kommunalnämnd för visst tillfälle förbjuda bedrivandet av eljest tillåten detaljhandel med pilsnerdricka eller för sådant tillfälle föreskriva de inskränkningar i samma handel, som kunna finnas nödiga.

26 §.

Finnes vid krig eller omedelbar krigsfara eller då arbetslöshet eller nöd i större omfattning är rådande nödigt att meddela förbud mot be-

drivande av detaljhandel med pilsnerdricka eller att föreskriva inskränkingar i sådan handel, äger Konungen därom förordna. I fall, varom nu är sagt, må ock sådant förordnande, även om det ej kan anses erforderligt för ordningens upprätthållande, meddelas av Konungens befallningshavande, där Konungen det medgivit.

27 §.

1. Därest å ställe, där idkande av utskänkning medgivits enligt 13 §, oordningar visa sig eller osedlighet bedrives och till följd därav rörelsens innehavare icke anses vara lämplig att vidare förestå densamma, äger Konungens befallningshavande att återkalla utskänkningen.

2. Därest av detaljhandel, vartill tillstånd enligt denna förordning erhållits, oordningar föranledas eller å försäljningsställe, varest dylik handel idkas, osedlighet bedrives och sådant fortfar, oaktat skedd erinran från polismyndighet i stad samt kronobetjänt eller kommunalnämnd å landet, må i stad magistraten och på landet kommunalnämnden förbjuda försäljningens fortsatta bedrivande. Beslutet därom gånge genast i verkställighet, men skall, vid äventyr att förbudet eljest går åter, senast inom åtta dagar underställas prövning av Konungens befallningshavande, som, därest tillståndet ej finnes böra återkallas, har att för viss tid fastställa förbudet eller ock upphäva detsamma.

I Stockholm tillkommer det i fall, som i detta mom. sägs, överståthållarämbetet att meddela förbud, varom där förmäles.

3. Om sådan försäljning av pilsnerdricka, varom förmäles i 12 § b) och c), befinnes ske i större omfattning eller på annat sätt, än i nämnda lagrum avses, må Konungens befallningshavande ävensom i annan stad än Stockholm magistrat samt på landet kommunalnämnd förbjuda fortsättande av rörelsens bedrivande. I fråga om verkställighet och underställning av sådant beslut, som meddelats av magistrat eller kommunalnämnd, skall i tillämpliga delar lända till efterrättelse vad i 2 mom. finnes stadgat.

4. Förekomma oordningar med anledning av sådan försäljning av pilsnerdricka, som av tillverkare utövas, äger Konungens befallningshavande stadga de inskränkingar vid försäljningsrörelsens bedrivande, som kunna finnas erforderliga, eller ock för viss tid förbjuda dess fortsättande.

IV Kap.

Ansvarsbestämmelser m. m.

28 §.

1. Den, som utan att äga rätt till försäljning enligt denna förordning, avyttrar pilsnerdricka, straffes för olovlig försäljning med böter från och med femton till och med etthundra kronor.

2. Beträdas någon andra gången eller oftare med olovlig försäljning av pilsnerdricka eller bedriver någon olovlig försäljning i större omfattning eller yrkesmässigt, straffes med böter från och med trettio till och med ettusen kronor eller med fängelse i högst sex månader.

3. I fall, som i denna paragraf avses, vare de å försäljningsstället med därtill hörande lägenheter befintliga förråd av pilsnerdricka tillika med kärl och emballage, vari de förvaras, underkastade beslag och förbrutna.

4. Vad i denna paragraf stadgas skall jämväl äga tillämpning, om någon, som ej äger rätt till försäljning av pilsnerdricka, genom byteshandel avhänder sig sådan vara.

29 §.

Beträdas den, som handhar utminutering av pilsnerdricka, med olovlig utskänkning, eller den, som handhar utskänkning, med olovlig utminutering,

eller idkar någon detaljhandel med pilsnerdricka å annat ställe, än därtill uppgivet eller medgivet är,

eller finnes någon, som är enligt 9 § berättigad att på rekvisition försända pilsnerdricka till köpare, forsla och utlämna sådan vara utan att densamma rekvirerats,

eller fortsätter någon, oaktat återkallelse av meddelat tillstånd till försäljning eller förbud däremot delgivits honom, med försäljningen, straffes som i 28 § 1 och 2 mom. sägs.

30 §.

1. Därest pilsnerdricka, köpt hos den, som idkar handel med sådan dryck utan att vara berättigad att avyttra densamma till förtäring på stället, förtäres i närheten av försäljningsstället å område, däröver säl-

jaren äger förfoga, skall han, om det sker med hans vetskap, straffas såsom för olovlig försäljning av sådana drycker efter ty i 28 § 1 och 2 mom. är sagt.

Lag samma vare, om sådan dryck utan betalning i boden utlämnas till förtäring på stället.

2. Förbryter sig någon emot 24 §, straffes såsom för olovlig försäljning i 28 § är stadgat.

31 §.

Har den, som gjort sig förfallen till ansvar efter 28, 29 eller 30 §, förut undergått bestraffning för förseelse, varom sägs i någon av dessa paragrafer, varde den sist begångna förseelsen såsom upprepad förseelse ansedd, ändå att densamma icke är av samma art som den eller de förut begångna.

32 §.

Bryter den, som handhar tillåten försäljning av pilsnerdricka, i andra fall än förut i detta kapitel sägs mot vad i denna förordning är stadgat eller mot de föreskrifter, som vederbörande myndighet i enlighet med denna förordning kan hava meddelat, straffes med böter från och med fem till och med tvåhundra kronor.

33 §.

Dömes den, som äger rätt till utskänkning av pilsnerdricka, till ansvar för olovlig försäljning av spritdrycker, skall han tillika förklaras förlustig sin rätt till försäljning av pilsnerdricka.

34 §.

Den, som under tid, då han är ställd under tilltal för förseelse mot denna förordning, fortsätter samma förseelse, skall, när han därtill varder lagligen förvunnen, för varje gång stämning därför utfärdats och delgivits, dömas till de böter eller det fängelsestraff, som äro stadgade för sådan förseelse; dock må sammanlagda fängelsestraffet icke överstiga ett år.

35 §.

Om husbondes ansvarighet för förseelse, som mot denna förordning begås av hans hustru, husfolk eller i hans arbete antagen person, om böters förvandling och fördelning, om rätt att anställa åtal och

verkställa beslag, om övervakande i övrigt av förordningens efterlevnad, om domstol, där överträdelse av densamma skola åtalas, samt om rättegångsförfarandet i sådana mål skall i tillämpliga delar lända till efterrättelse vad i gällande förordning angående försäljning av rusdrycker stadgas.

36 §.

Vad enligt denna förordning tillhör stadsfullmäktiges handläggning tillkommer i stad, där stadsfullmäktige ej finnas, allmän rådstuga; och skall vad som tillhör kommunalstämmas handläggning tillkomma kommunalfullmäktige, där sådana finnas.

Vad i denna förordning är stadgat i avseende å magistrat vare i stad, där magistrat ej finnes, gällande om den för sådan stad särskilt tillsatta styrelse; och skall vad enligt denna förordning tillhör magistrats handläggning tillkomma poliskammare i stad, där sådan finnes.

Denna förordning, varigenom förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av vin och öl upphäves jämväl i vad den avser försäljning av pilsnerdricka, träder i kraft den 1 januari 1920, från vilken dag försäljning av pilsnerdricka må utövas endast av den, som enligt denna förordning därtill äger rättighet.

Härvid skall dock iakttagas:

att åtgärder, som före sistnämnda dag erfordras i avseende å ordnandet av försäljningen av pilsnerdricka enligt denna förordning, skola vidtagas i enlighet med bestämmelserna i densamma;

att utskänkingsrättigheter enligt 13 §, varom ansökningar ingivas under år 1919, ej må beviljas för längre tid än till den 1 oktober 1920; samt

att ansökningar om dylik utskänkingsrätt skola ingivas före utgången av augusti månad 1919.

Förslag

till

Förordning angående ändrad lydelse av 1 och 25 §§ i förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker.

Häri genom förordnas, att 1 och 25 §§ i förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker skola i nedan angivna delar hava följande ändrade lydelse:

1 §.

I denna förordning förstås
 med spritdrycker: — — — alkohol;
 med vin: — — — alkohol; och
 med öl: alla maltdrycker som enligt förordningen angående tillverknings- och beskattning av maltdrycker äro att hänföra till tredje klassen.

Spritdrycker — — — rusdrycker.

25 §.

1. — — — — —
2. Bolag — — utskänkning.
 Överlåter — — framställningen.

Med överlåtelse av utskänkingsrättighet följer skyldighet för den, till vilken sådan rättighet blivit överlåtten, att hos bolaget inköpa alla för rörelsen erforderliga rusdrycker, och skall bolaget med iakttagande av de föreskrifter, kontrollstyrelsen därutinnan kan utfärda, vid överlåtelse stadga sådana villkor för dylikt inköp, att rättighetsinnehavares ekonomiska fördel, så långt ske kan, ej göres beroende på myckenheten av utskänkta rusdrycker. Såsom villkor för överlåtelse må icke föreskrivas, att maltdrycker, som enligt förordningen angående tillverknings- och beskattning av maltdrycker äro att hänföra till första eller andra klassen, skola inköpas från viss säljare.

3. — — — — —

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1920.